

مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه

معاونت آموزش

اداره امتحانات کتبی

بسمه تعالی

امتحانات ارتقای - شهریور ۱۳۹۰

پایه :	۴	موضوع :	فقه ۱
تاریخ :	۹۰/۶/۱۵	ساعت :	۱۰/۳۰

نام کتاب: شرح لمعه، از اول کتاب الطهارة تا اول کتاب الصوم

لطفاً به همه سؤالات تستی و ۸ سوال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سوال آخر نمره داده نمی شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

تستی:

- در مورد دلیل «مُحَدَّث» و «مُتَطَهَّر» در عبارت «الشَّاکَ فی الطَّهارة مع تَبَيَّنِ الحَدَثِ والْشَّاکَ فی الحَدَثِ مع تَبَيَّنِ الطَّهارة مُتَطَهَّر» کدام گزینه صحیح است؟ ب ۸۲
 - دلیل هر دو استصحاب است
 - دلیل اولی استصحاب و دلیل دومی قاعده طهارت است
 - دلیل اولی اصل عدم و دلیل دومی قاعده طهارت است
 - دلیل اولی اصل عدم و دلیل دومی قاعده طهارت است
- به نظر شهیدین: «لو وجد الماء فی أثناء الصلاة ولو بعد التکبیر». ا ۹-۱۳۸
 - أتمَّها مطلقاً
 - رجع ما لم یرکع
 - رجع ما لم یرکع
 - أتمَّها إن ضاق الوقت
- فی الشک بین الإثنين والأربع یبنی علی الف ۱/۲۷۲
 - الأربع ویح تأط برکعتین قائماً
 - الأقل ویحتاط برکعتین قائماً
 - الأربع ویسجد سجدة السهو
 - الأقل ویسجد سجدة السهو
- نصاب اول شتر، گاو و گوسفند به ترتیب است. ج ۳۳۶-۱/۳۳۴
 - پنج شتر - ده گاو - سی گوسفند
 - پنج شتر - ده گاو - بیست گاو - چهل گوسفند
 - پنج شتر - سی گاو - چهل گوسفند
 - پنج شتر - ده گاو - چهل گوسفند

تشریحی:

- ابتدای وقت هریک از موارد زیر را بنویسید. ۳-۱۵۱
 - نماز مغرب:
 - نافله نماز ظهر:
 - فضیلت نماز عشاء:
 - فضیلت نماز عصر:
 - ج. ذهاب الحمرة المشرقية
 - ج. من الزوال إلى أن یصیر الفیء قدیمین
 - ج. ذهاب حمرة مغربية
 - ج. مصیر الظل الحادث بعد الزوال مثل ذی الظل (المقیاس)
- * ینجس الماء مطلقاً بالتغیر الحسی بالنجاسة فی أحد أوصافه الثلاثة (اللون والطعم والریح) دون غیرها من الأوصاف. ۵۱
- أ. با توجه به عبارت، توضیح دهید هریک از قیود «الحسی» و «النجاسة» برای احتراز از چیست؟ ب. مقصود از «مطلقاً» را بیان کنید.
 - أ. قید «الحس» برای احتراز از تغیر تقدیری است (تغیر بالقوة). قید «النجاسة» برای احتراز از مواردی است که آب به وسیله متنجس تغییر پیدا کند بدون اینکه نجاست آن متنجس در آب اثر بگذارد.
 - ب. مطلقاً: تمامی انواع آب پاک.

- أ. تعریف «شهید» در اصطلاح فقه را بنویسید. ب. حکم غسل و کفن و دفن شهید را بنویسید.
- تعریف: هو المسلم ومن بحکمه المیت فی معركة قتال أمر به النبی أو الإمام أو نائبهما الخاص بسببه أو قُتل فی جهاد مأمور به حال الغیبة.
- حکم: لا یغسل ولا یکنن بل یصلی علیه ویدفن بثیابه ودمائه وینزع الغرو والجلود.

* لو نسی غیر الرکن فلا التفات ولو لم يتجاوز محلّه أتى به وكذا الرکن المنسیّ يأتي به ما لم يدخل في ركن آخر. ۲۶۷

۴. أ. مقصود از «الالتفات» چیست؟ ب. چرا با وجود اینکه نسیان رکن (و تدارک آن قبل از ورود به رکن بعدی) مبطل نماز نیست، فقها فتوا به بطلان نماز در فرض نسیان تکبیرة الإحرام داده‌اند؟

أ. مقصود عدم بطلان نماز است وگرنه احکام خاصّ دیگر مثل سجده یا قضاء و ... ممکن است مترتب باشد.

ب. إن البطلان في نسيان التحريمة مستند إلى عدم انعقاد الصلاة من حيث فوت المقارنة بينها وبين النية.

* هل سقوط الأذان في هذه المواضع (عصر عرفه و عصر جمعه و ...) رخصة أم عزيمة؟ وجهان من أنّه عبادة توقیفیّة ولا نصّ عليه هنا بخصوصه ومن أنّه ذكرُ الله تعالى فلا وجه لسقوطه أصلاً. ۱/۱۹۵ متوسط

۵. أ. مراد از رخصت و عزیمت چیست؟ ب. دلیل هر دو قول را بنویسید.

أ. رخصت یعنی سقوط اذان جایز است اما در عین حال می‌توان اذان گفت. عزیمت یعنی سقوط اذان واجب است و اذان گفتن جایز نیست.

ب. دلیل قول بر عزیمت: اذان عبادت توقیفی است و موقوف است بر اذن شارع و در این موارد شارع به اذان گفتن اذن نداده است. دلیل قول بر رخصت: اذان ذکر الله است و روایاتی داریم که ذکر خدا را در هر حالی نیکو و پسندیده می‌داند.

* وتجب ... استدامة حكمها (نیت) إلى الفراغ من الصلاة فلو نوى الخروج منها ولو في ثانی الحال قبله ... بطلت. ۱/۲۰۴ متوسط

۶. أ. مراد از وجوب استدامة حکمی نیت چیست؟ ب. جمله «ولو في ثانی الحال قبله» اشاره به چه مطلبی دارد؟

أ. تا آخر نماز نیتی که منافات با نیت اولش باشد، نکند.

ب. یعنی اگر نیت خروج از نماز کند قبل از فارغ شدن از نماز، نماز باطل می‌شود ولو این که فرض کنیم آن نیت خروج همان لحظه نباشد بلکه مربوط به زمان آینده ولی قبل از فراغ از نماز باشد.

۷. کیفیّت نماز عید فطر را اجمالاً بیان کنید. ۱/۲۴۹ آسان

دو رکعت است که در رکعت اول بعد از حمد و سوره پنج تکبیر می‌گوید و بعد از هر تکبیر یک قنوت و بعد از قنوت پنجم به رکوع می‌رود و در رکعت دوم چهار تکبیر می‌گوید و بعد از هر تکبیر یک قنوت و بعد از قنوت چهارم به رکوع می‌رود و در انتها تشهد و سلام.

* من شروط قصر صلاة المسافر: قصد المسافة أو نصفها لمريد الرجوع ليومه أو ليلته أو الملقق منهما. ۱/۳۰۸ متوسط

۸. أ. مصنّف با قید «قصد» به چه نکته‌ای اشاره فرموده است؟ مثال بزنید. ب. عبارت «أو نصفها لمريد الرجوع ...» را تا آخر توضیح دهید.

أ. با قید مذکور، جایی خارج می‌شود که شخصی بدون قصد سفر، تا حدّ مسافت شرعی جلو برود. کطالب حاجه یرجع متی وجدها.

ب. یعنی نصف مسافت شرعی هم باعث قصر نماز می‌شود در صورتی که شخصی بخواهد همان روز یا شب آن روز از سفر برگردد یا مقداری از مراجعتش در روز و مقداری در شب همان روز باشد.

۹. حکم «نقل مال زکات، به جای دیگری غیر از بلد مال» را توضیح دهید. ۱/۳۴۷ متوسط

نقل دادن زکات به جای دیگری جایز نیست و اگر این کار را بکند در صورت تلف، ضامن است و باید جبران کند اما اگر در شهر مال، مستحق نایاب شود نقل مال جایز است. البته در صورت اول اگر مال را انتقال دهد و به سلامت به مقصد برساند مجزی است.